

UKD 377(03)

Pr-122

PROFESINIO MOKYMO METODIKOS CENTRAS

PROFESINIO MOKYMO KOKYBĖS UŽTIKRINIMO TERMINŲ ŽODYNAS

Parengta Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos lėšomis, įgyvendinant projektą NR. BPD2004-EST-2.4.0-01-04/0043 „Vieningos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo sistemos sukūrimas ir diegimas“

TERMINŲ ŽODYNĄ RENGĖ:

Darbo grupė

Kęstutis Pukelis, Izabela Savickienė, Gintautė Žibėnienė, Rimantas Laužackas, Eugenijus Stumbrys, Nora Pileičikienė, Eilina Dailidienė, Lijana Navickienė

Profesinio mokymo metodikos centras

**Direktorė Giedrė Beleckienė
Projekto vadovas Vincentas Dienys
Projekto koordinatorė Rasa Šlikaitė
Projekto koordinatorė Jolanta Zubkonienė**

ISBN 978-9955-748-23-6

Profesinio mokymo metodikos centras, Vilnius, 2008

A

<i>Nr.</i>	<i>Sąvoka lietuvių ir anglų kalbomis</i>	<i>Sąvokos apibrėžimas/-ai</i>	<i>Komentaras/Paaiškinimas kaip/kada/kur naudojama sąvoka profesinio mokymo kokybės užtikrinimo processe</i>
1.	Akreditavimas <i>angl. accreditation</i>	Valstybės įgalios institucijos pripažinimas, atlikus išorinį vertinimą, kad mokymo/studijų programa ar mokymo/studijų institucija atitinka teisės aktais nustatytus reikalavimus.	Akreditavimo pagrindu mokymo/studijų institucijai leidžiama arba neleidžiama tęsti mokymą/ studijas ir/ ar tyrimus pagal turimą licenziją. Neigiamo įvertinimo atveju gali būti nutraukiamas licenzijos galiojimas. Mokymo/studijų programų ir institucijų akreditavimas vyksta periodiškai.
2.	Akredituojanti institucija <i>angl. accrediting authority or agency</i>	Valstybės įgaliota (arba nepriklausoma) institucija, organizuojanti mokymo/studijų programų ir institucijų kokybės vertinimą ir sprendžianti apie mokymo/studijų programų ar institucijų statusą, teisėtumą ir (ar) tinkamumą.	Akredituojanti institucija gali būti valstybinė arba nevalstybinė, pavaldi arba nepavaldi atsakingai ministerijai. Akredituojanti institucija pagal nustatytus išorinio vertinimo reikalavimus organizuoja ir koordinuoja vertinimo procesą, ir teikia pasiūlymus kokybei tobulinti. Remiantis įvertinimo išvadomis akreditavimo institucija siūlo Švietimo ir mokslo ministerijai išduoti arba pratęsti, pratęsti laikinai arba sustabdyti mokymo/studijų institucijos veiklos ar mokymo/studijų programos realizavimą. Nevalstybines akredituojančias institucijas savanoriškai samdo mokymo/studijų institucijos, siekdamos gauti informaciją apie mokymo(si)/studijų kokybės būklę.
3.	Apibendrinamasis įvertinimas <i>angl. summative evaluation</i>	Sprendimo priėmimas, grįstas apibendrinamojo vertinimo išvadomis, pasibaigus kokiai nors veiklai ir pasiekus rezultatus, kai nutariama, ar jie yra tokie, kokių tikėtasi.	Apibendrinamasis įvertinimas gali būti taikomas mokinio/studentų pasiekimų arba mokymo/studijų dalyko, programos ar institucijos kokybės įvertinimui. Mokymo/studijų programos ar institucijos kokybės būklės apibendrinamąjį įvertinimą atlieka ekspertai.
4.	Apibendrinamasis vertinimas <i>angl. summative assessment</i>	Informacijos apie baigtinę veiklą ir pasiektus rezultatus rinkimas, sisteminimas ir analizė.	Apibendrinamasis vertinimas taikomas siekiant pripažinti mokinio/studento pasiekimus baigus mokymo(si)/studijų procesą ar jo dalį, arba analizuojant mokymo/studijų dalyko, programos ar institucijos kokybės būklę. Apibendrinamasis vertinimas turi būti pagrįstas ir patikimas. Vertinimo dalyviai iš anksto supažindinami su vertinimo kriterijais ir tvarka.

5.	Atskaitomybė <i>angl. accountability</i>	Vertinimo funkcija, kuria siekiama nustatyti, ar mokymo/studijų institucijos laikosi jų veiklą reglamentuojančių dokumentų, ar tinkamai naudoja turimus išteklius, ar savo paslaugų vidiniams vartotojams (mokiniam/studentams) sudaro tinkamas mokymosi/studijų sąlygas.	Atskaitomybė atskleidžia, kaip mokymo/studijų institucija vykdo savo misiją.
----	--	---	--

E

<i>Nr.</i>	<i>Sąvoka lietuvių ir anglų kalbomis</i>	<i>Sąvokos apibrėžimas/-ai</i>	<i>Komentaras/Paiškinimas kaip/kada/kur naudojama sąvoka profesinio mokymo kokybės užtikrinimo processe</i>
6.	Efektingumas (profesinio mokymo kokybės) <i>angl. efficiency (of quality of vocational education and training)</i>	Geriausių rezultatų pasiekimas mažiausiomis sąnaudomis.	Didesnis efektingumas pasiekiamas tuomet, kai tas pats mokymo/studijų institucijos teikiamų paslaugų kiekis, atitinkantis kokybės reikalavimus, suteikiamas mažesnėmis sąnaudomis.
7.	Efektyvumas (profesinio mokymo kokybės) <i>angl. effectiveness (of quality of vocational education and training)</i>	Rezultatų pasiekimo laipsnis nu(s)istatytiems kokybės reikalavimams.	Profesinio mokymo kokybės efektyvumas atskleidžia tikslų pasiekimo laipsnį, tačiau neparodo kokiomis sąnaudomis tie tikslai pasiekti.
8.	EFQM: Europos kokybės vadybos fondas	Nevyriausybinė organizacija, vienijanti daugiau nei 700 organizacijų visame pasaulyje, siekiančių plėtoti kokybišką veiklą bei pirmuoti savo veiklos šakoje.	EFQM modelis gali būti naudojamas kaip: <ul style="list-style-type: none"> • savęs vertinimo įrankis; • metodas palyginamumui su kitomis organizacijomis;

	<i>angl.</i> EFQM: European Foundation for Quality Management	Europos kokybės vadybos fondas (EFQM) žinomas Meistriškumo modeliu, praktiniu įrankiu, kuriuo galima matuoti ir vertinti organizacijos veiklos kokybę.	<ul style="list-style-type: none"> • orientyras, nurodantis tobulintinas veiklos sritis; • bazinė organizacijos valdymo sistemos struktūra; • kokybės vadybos koncepcija. <p>EFQM modelis grindžiamas šiais principais:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientavimasis į rezultatus; • orientavimasis į vartotoją; • lyderystė ir tikslo siekimas; • valdymas, orientuotas į procesus ir remiamas faktais; • žmonių tobulėjimas ir įtraukimas; • nepertraukiamas mokymasis, naujovių ieškojimas, veiklos tobulinimas, pažanga; • bendradarbiavimo plėtojimas, partnerystės raida; • bendra atskaitomybė visuomenei.
9.	Ekspertas <i>angl.</i> expert	Kompetentingas asmuo, gerai išmanantis atitinkamos šalies švietimo sistemą, turintis mokymo/ studijų institucijų vadybos, mokymo/studijų ir tyrimų organizavimo bei kokybės vertinimo ir valdymo patirtį, gebantis analizuoti didelius informacijos srautus ir priimti efektyvius, patikimus sprendimus, vesti diskusijas ir dirbti su skirtingo išsilavinimo bei kultūrinio mentaliteto žmonių grupėmis ar tokio pobūdžio grupėse.	Ekspertas neturi turėti jokių dalykinių ryšių su vertinama institucija. Jis atlieka vertintojo ir įvertintojo funkcijas. Šis asmuo ne visada privalo turėti patirties vadyboje, ypač kai atlieka mokymo/studijų dalyko, programos kokybės vertinimą.
10.	Ekspertų vizitas <i>angl.</i> site visit	Kompetentingų asmenų vizitas į mokymo/studijų instituciją siekiant įvertinti paskirto objekto mokymo/studijų, veiklos kokybę. Tai mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio išorinio vertinimo ar akreditacijos sudėtinė dalis.	Dažniausiai ekspertų vizitą į mokymo/studijų instituciją inicijuoja akredituojanti institucija, tačiau ekspertai gali būti pakviesti ir mokymo/studijų institucijos iniciatyva. Prieš vizitą ekspertai susipažįsta su institucijos įsivertinimo ataskaita, kuria jie remiasi atlikdami vertinimą. Vizito metu ekspertai tiria mokymo/studijų kokybę bendraudami su institucijos administracijos nariais, pedagoginiu/akademinu personalu bei besimokančiais, vertina mokymo/studijų institucijos veiklos kokybę, kokybės valdymo efektyvumą ir efektingumą. Savo pastebėjimus ir rekomendacijas institucijos veiklos kokybės tobulinimui ekspertai pateikia vizito ataskaitoje, kurioje aprašomos vertintos veiklos dimensijos, naudoti vertinimo metodai, pateikiami susisteminti ir apibendrinti mokymo/studijų

			institucijos veiklos kokybės vertinimo rezultatai ir suformuluotos įvertinimo išvados. Prieš pristatant oficialią vizito ataskaitą mokymo/studijų institucija supažindinama su ataskaitos projektu ir kviečiama teikti komentarus.
--	--	--	--

F

<i>Nr.</i>	<i>Sąvoka lietuvių ir anglų kalbomis</i>	<i>Sąvokos apibrėžimas/-ai</i>	<i>Komentaras/Paaiškinimas kaip/kada/kur naudojama sąvoka profesinio mokymo kokybės užtikrinimo processe</i>
11.	Formuojamasis įvertinimas <i>angl. formative evaluation</i>	Sprendimo priėmimas apie bet kurio mokymosi/studijų proceso etapo, institucijos/padalinio ar besimokančiojo veiklos kokybės būklę, siekiant atskleisti esamos būklės priežastis ir numatyti priemones veiklos bei pasiekimų kokybei tobulinti.	Šis įvertinimo tipas naudojamas siekiant tobulinti įvairias mokymo/studijų institucijoje/padalinyje vykdomas veiklas ir jų pasiekimus, pvz., mokinių/studentų priėmimą, mokymo(si)/studijų metodų taikymą, mokytojų/dėstytojų profesinį tobulėjimą, mokymo/studijų dalyko ar programos kokybę ir pan.
12.	Formuojamasis vertinimas <i>angl. formative assessment</i>	Nuolatinis vertinimas ir informacijos rinkimas, sisteminimas ir analizė siekiant įvertinti mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/ padalinio ar besimokančiojo veiklos kokybę bei pažangą bet kuriame veiklos etape ar sityje.	Formuojamasis vertinimas atliekamas siekiant surinkti detalią informaciją apie tolesnes besimokančiojo mokymosi/studijų galimybes, mokymo/studijų dalyko, programos mokymo/studijų turinio ar mokymo/studijų institucijos/padalinio veiklos koregavimo poreikius. Formuojamasis vertinimas yra efektyvus, kai siejamas su išankstiniu diagnozavimu ir grįžtamoju ryšiu. Formuojamasis vertinimas skatina besimokančiuosius ir studijų programų komitetus, institucijų padalinius analizuoti esamus pasiekimus, programos/institucijos mokymo/studijų ar veiklos spragas, sudaro galimybes mokiniams/studentams ir mokytojams/dėstytojams geranoriškai bendradarbiauti ir tobulinti savo veiklas.

G

<i>Nr.</i>	<i>Sąvoka lietuvių ir anglų kalbomis</i>	<i>Sąvokos apibrėžimas/-ai</i>	<i>Komentaras/Paaiškinimas kaip/kada/kur naudojama sąvoka profesinio mokymo kokybės užtikrinimo processe</i>
13.	Galimybės <i>angl. opportunities</i>	SSGG (stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės) analizės sudėtinė dalis – galimi teigiami mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio pokyčiai, kurie atsiskleidžia įvertinus teikiamų švietimo paslaugų aplinką.	Efektyviai išnaudojus galimybes galima pagerinti mokymo/studijų dalyko, programos ar institucijos/padalinio veiklos kokybę ir konkurencines pozicijas švietimo rinkoje. Galimybės priskiriama kitų Europos šalių geroji patirtis profesinio mokymo kokybės užtikrinimo srityje, augantis darbdavių susidomėjimas profesiniu mokymu ir pan.
14.	Grėsmės <i>angl. threats</i>	SSGG (stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės) analizės sudėtinė dalis – galimi neigiami mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio pokyčiai, kurie atsiskleidžia įvertinus teikiamų švietimo paslaugų aplinką.	Kai kurių grėsmių išvengti neįmanoma, kai kurias grėsmes mokymo/studijų programų komitetas ar institucija gali ignoruoti arba tinkamai pasirengusi siekti jų įtaką sumažinti ar jos išvengti. Grėsmėms priskiriamas politinis nestabilumas, lėšų profesinio mokymo kokybės užtikrinimo sistemos palaikymui nepakankumas ir pan.
15.	Grįžtamasis ryšys <i>angl. feedback</i>	Vertinimo metu surinktos informacijos ir padarytų išvadų perdavimas asmenims ar asmenų grupei, kuriems ta informacija yra aktuali tobulinant mokymosi/studijų proceso ar mokymo/studijų institucijos/padalinio veiklos kokybę.	Grįžtamasis ryšys taikomas vertinimo, įvertinimo, akreditacijos, SSGG, EFQM, TQM ar kitų procedūrų metu. Grįžtamasis ryšys teikiamas mokymosi/studijų proceso metu, kai mokytojai/dėstytojai komentuoja mokiniams/studentams, kaip jiems sekasi gerinti pasiekimus. Grįžtamasis ryšys gali būti teikiamas apie mokymo/studijų programos poreikį, kai šį poreikį tirianti grupė informuoja programos įgyvendintojus apie atskleistus rezultatus ir pan.

I

Nr.	<i>Sąvoka lietuvių ir anglų kalbomis</i>	<i>Sąvokos apibrėžimas/-ai</i>	<i>Komentaras/Paaiškinimas kaip/kada/kur naudojama sąvoka profesinio mokymo kokybės užtikrinimo processe</i>
16.	Indėlis <i>angl. input</i>	Sąnaudos ir išteklių, panaudoti siekiant gauti kokį nors rezultatą.	Indėliams priskiriami materialiniai, finansiniai, intelektualieji, laiko ir kiti išteklių. Pavyzdžiai gali būti mokymo/studijų priemonės, stipendijos mokiniams, mokytojų/dėstytojų skiriamas laikas konsultacijoms.
17.	Inspektavimas <i>angl. inspection</i>	Kompetentingo asmens ar jų grupės atliekamas tiesioginis ir nepriklausomas mokymo/studijų dalyko, programos ar institucijos/padalinio veiklos (veiklų) vertinimas ir įvertinimas, siekiant atskleisti, ar gauti rezultatai atitinka nustatytus kokybės reikalavimus.	Kokybės vertinimo tipas, skirtas instituciniam ir/ar programos vertinimui, kuris dažniausiai taikomas bendrojo lavinimo ir profesinio mokymo sektoriuose, tačiau naudojamas ir aukštojo mokslo sektoriuje. Inspektavimas skiriasi nuo ekspertų vertinimo, nes inspektoriai: a) dažniausiai yra etatiniai darbuotojai; b) specialiai rengiami ir turi daugiau patirties vertinimo srityje; c) vertinimus atlieka tik informuojant vertinamą instituciją ir nereikia vertinamos institucijos sutikimo; d) labiau akcentuoja tiesioginį praktikos stebėjimą; e) akcentuoja abipusį dialogą ir pasidalijimą praktine patirtimi.
18.	Įsivertinimas <i>angl. self-evaluation</i>	Sprendimo priėmimas apie mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio, ar besimokančiojo veiklos kokybę, pasiekimus bei pažangą, remiantis savistaba, savianalize, esamų pasiekimų lyginimu su ankstesniais, tolesnių tikslų bei strategijų nustatymu.	Kai įsivertinimo objektu yra mokymo/studijų dalyko ar programos kokybė, sprendimą priima to dalyko ar programos įgyvendinime dalyvaujantys mokytojai/dėstytojai, mokiniai/studentai ir administracijos atstovas/atstovai; kai įsivertinimo objektu yra mokymo/studijų institucijos/padalinio veiklos kokybė, sprendimą priima tos institucijos bendruomenė. Įsivertinimo ataskaitoje pateikiami visi vertinimo metu surinkti pirminiai duomenys bei jų analizė.
19.	Įsivertinimo ataskaita <i>angl. self-evaluation report</i>	Mokymo/studijų institucijos bendruomenės parengtas dokumentas, kuriame vertinimo metu surinktų duomenų analizės pagrindu pateikiamos išvados ir pasiūlymai, kaip tobulinti mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio ar besimokančiojo veiklos kokybę.	Šiame dokumente pateikiama informacija, kuri būdinga savianalizės ataskaitai, ir įvardinamas priimtas sprendimas apie mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio, ar besimokančiojo asmens veiklos kokybę. Įsivertinimo ataskaita yra svarbi išorinio mokymo/studijų programos ar institucinio kokybės vertinimo sąlyga. Įsivertinimo ataskaitą sudaro šios dalys: <ul style="list-style-type: none"> • bendras mokymo/studijų programos ar institucijos apibūdinimas su

			<p>priedais (metinė ataskaita);</p> <ul style="list-style-type: none"> • apibendrinti įšivertinimo rezultatai, apimantys mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio, ar besimokančiojo veiklos sričių aprašymą, įšivertintą pagal nu(si)statytus vertinimo kriterijus ir rodiklius bei nurodytas SSGG.
20.	<p>ISO: Tarptautinė standartizavimo organizacija</p> <p><i>angl.</i> ISO: International Organization for Standardization</p>	<p>Tarptautinė nevyriausybinė organizacija, nustatanti pasaulinio masto pramonės ir prekybos standartus, vadinamus ISO standartais. Dažnu atveju ISO standartai tampa nacionaliniais standartais arba sutarčių pagrindu įteisinami įstatymuose.</p>	<p>ISO 9000 yra kokybės vadybos sistemų standartų rinkinys, kuris padeda organizacijai nustatyti ir koreguoti klaidas, užkerta kelią jų atsiradimui, ši procesą nukreipiant į nuolatinę organizacijos tobulinimą.</p> <p>ISO 9000 sudaro keturios dalys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ISO 9001: taikomas sutartinėms situacijoms, kai tiekėjas demonstruoja projektavimo, plėtos, gamybos, įdiegimo/įrengimo ir aptarnavimo pajėgumus. • ISO 9002: taikomas sutartims ir organizacijoms, gaminančioms, montuojančioms ir aptarnaujančioms produktus. • ISO 9003: taikomas kokybės užtikrinimui galutinių apžiūrų ir testų metu siekiant kontroliuoti ir nustatyti produkto atitikimą reikalavimams. • ISO 9004: tai gairės, kuriomis vadovaujama kuriant ir įgyvendinant kokybės valdymo sistemas. <p>ISO 9001, ISO 9004 standartai paremti aštuoniais pagrindiniais vadybos principais:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientavimasis į vartotoją; • lyderystė; • darbuotojų įtraukimas; • procesinis požiūris; • sisteminis požiūris į vadybą; • nuolatinis tobulinimas; • faktais pagrįstų sprendimų priėmimas; • abipusiai naudingi santykiai su tiekėjais.
21.	<p>Iškritimas iš mokymo(si)/ studijų proceso</p>	<p>Besimokančiojo savanoriškas ar priverstinis pasitraukimas iš mokymo(si)/studijų proceso.</p>	<p>Pasitraukusių besimokančiųjų skaičius (dalis) – kiekybinis rodiklis.</p>

	<i>angl. drop-out from teaching/learning/study process</i>		
22.	Išorinis kokybės įvertinimas <i>angl. external quality evaluation</i>	Ekspertų sprendimo priėmimas apie esamos mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio kokybės būklės atitikimą nustatytiems reikalavimams, atlikus išorinį kokybės vertinimą, siekiant išryškinti esamas stiprybes bei silpnybes.	Ekspertai nusprendžia, ar institucijos/padalinio veikla vykdoma tinkamai/netinkamai, ar įgyvendinant mokymo/studijų dalyką, programą pasiekiami užsibrėžti tikslai ir pan. Galutinį sprendimą apie kokybės būklę priima akredituojanti institucija.
23.	Išorinis kokybės vertinimas <i>angl. external quality assessment</i>	Informacijos apie mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/ padalinio veiklos kokybę rinkimas, sisteminimas ir analizė, kurią atlieka atitinkamos srities ekspertai, remiantis nustatytais kriterijais ir rodikliais, siekiant išryškinti esamas stiprybes ir silpnybes.	Pagal nustatytus tikslus, logiką ir metodiką vertinimą atlieka ekspertas ar jų grupė, nedalyvaujantys vertinamos ar akredituojamos institucijos veikloje. Ekspertai aiškinasi mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio stiprybes ir silpnybes, tačiau nepriima galutinio sprendimo, o tik jį pasiūlo, ar tam tikra veikla vykdoma tinkamai. Išorinis kokybės vertinimas vykdomas trimis etapais: a) įsivertinimo ataskaitos analizė; b) ekspertų vizitas į mokymo/studijų instituciją; c) įvertinimo ataskaitos parengimas.
24.	Įvertinimas <i>angl. evaluation</i>	Ekspertų sprendimo priėmimas apie mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio ar besimokančiojo veiklos kokybę, pasiekimus ar pažangą, remiantis vertinimo rezultatais.	Įvertinimo formos skirstomos į keletą grupių, pagal: <ul style="list-style-type: none"> • objektą – institucinis, programos, dalyko, tematinis arba asmens; • įvertinimą atliekančius asmenis – vidinis ir išorinis; • paskirtį – formuojamasis ir apibendrinamasis.
25.	Įvertintojas <i>angl. evaluator</i>	Vertinimo dalyvis, kuris surinktos, susistemintos ir išanalizuotos informacijos interpretacijos išdavoje siūlo sprendimą apie mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio ar besimokančiojo pasiekimų atitikimą nustatytiems reikalavimams ar kokybės standartams.	Vertinimo proceso dalyvis – vidinis ar išorinis ekspertas, vertinimo eigoje, priklausomai nuo vertinimo fazės, keičia savo vaidmenis: renka informacija, ją sistemina, analizuoja ir interpretuoja. Vertintojas, kuris dalyvauja interpretacijos, t.y. surinktos informacijos įprasminimo, fazėje, atlieka įvertintojo funkciją. Kvalifikuoti įvertintojai dar vadinami ekspertais. Įvertintoju gali būti asmuo arba asmenų grupė, ankstesnėje vertinimo fazėje atlikę vertintojo funkciją, tačiau vertintojo ir įvertintojo funkcijas gali atlikti ir skirtingi asmenys ar jų grupės.

K

<i>Nr.</i>	<i>Sąvoka lietuvių ir anglų kalbomis</i>	<i>Sąvokos apibrėžimas/-ai</i>	<i>Komentaras/Paaiškinimas kaip/kada/kur naudojama sąvoka profesinio mokymo kokybės užtikrinimo processe</i>
26.	Kiekybiniai rodikliai <i>angl. quantitative indicators</i>	Duomenys, nusakantys požymio reiškinosi intensyvumą skaitmenine išraiška; tai statistinė informacija, gauta naudojant tikslius matavimo įrankius pagal pasirinktą vertinimo skalę.	Kiekybinių rodiklių pavyzdžiai: atnaujintų mokymo/studijų programų skaičius, besimokančiųjų pažymių vidurkis, iškritusiųjų iš mokymosi/studijų proceso dalis (skaičius) ir pan..
27.	Kokybė (profesinio mokymo) <i>angl. quality (of vocational education and training)</i>	Sąlygų tinkamumas plėtoti besimokančiojo asmenybės saviugdą ir pasirengimą konkuruoti kintančioje darbo rinkoje, įvertinant nu(si)statytus kokybės reikalavimus, institucijos tikslus ir vartotojų poreikius.	Kokybės apibrėžimas priklauso nuo pasirinktos kokybės koncepcijos. Pateiktas apibrėžimas vienija tris dažniausiai taikomas koncepcijas švietimo sistemose: kokybė kaip atitikimas reikalavimams, tikslams ir vartotojų poreikiams.
28.	Kokybės auditas <i>angl. quality audit</i>	Mokymo/studijų institucijoje taikomų kokybės užtikrinimo mechanizmų privalumų ir trūkumų sistemiškas įvertinimas,	Kokybės audito paskirtis – aiškintis, ar kokybės užtikrinimo sistema veikia taip, kad būtų užtikrinta kokybė, tačiau kokybės audito metu netiriama esama kokybės būklė. Kokybės audito metu vertinamos procedūros, skirtos užtikrinti kokybę, priimtų sprendimų įgyvendinimo efektyvumą, numatytų tikslų pasiekimą.
29.	Kokybės audito ataskaita <i>angl. quality audit report</i>	Auditą atlikusių ekspertų paruoštas dokumentas, kuriame aprašyti mokymo/studijų institucijoje taikomų kokybės užtikrinimo mechanizmų/procesų pagrindumas (tinkamumas) ir patikimumas numatytiems kokybės tikslams pasiekti bei jų poveikis mokymo(si)/studijų kokybei.	Audito išvadose pristatomi mokymo/studijų institucijoje taikomi kokybės užtikrinimo mechanizmai, išryškintos jų stiprybės ir silpnybės, rekomenduojama, kaip juos būtų galima patobulinti.
30.	Kokybės ciklas <i>angl. quality cycle</i>	Periodiškai pasikartojantys keturi tarpusavyje susiję kokybės užtikrinimo etapai: planavimas, įgyvendinimas, vertinimas ir įvertinimas bei peržiūra.	Planavimas – tikslų nustatymas ir plano sudarymas, įgyvendinimas – veikla, siekiant numatytų tikslų, vertinimas ir įvertinimas – informacijos rinkimas, sisteminimas, analizė ir siūlomo sprendimo priėmimas, peržiūra – grįžtamasis ryšys ir pokyčių – kokybės tobulinimo – procedūros. Pirmi trys ciklo elementai yra prasmingi, jei realizuojamas ketvirtasis etapas.

			Užbaigus ketvirto etapo veiklas paprastai pasiekiamas aukštesnis kokybės lygis ir pradedamas naujas kokybės ciklas, pradedant nuo planavimo etapo. Kokybės ciklą galima taikyti besimokančiojo, mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio kokybės užtikrinimo procese ar kitoje veikloje.
31.	Kokybės dimensijos <i>angl. quality dimensions</i>	Mokymo/studijų institucijos/padalinio veiklos sritys, reikšmingos mokymo(si)/studijų kokybei ir iš esmės lemiančios besimokančiojo ugdymą/saviugdą bei jo pasirengimą konkuruoti kintančioje darbo rinkoje.	Kokybės dimensijos, pagal kurias atliekamas konkretus vertinimas, vadinamos kokybės vertinimo sritimis.
32.	Kokybės gerinimas <i>angl. quality improvement</i>	Kokybės užtikrinimo proceso priemonių visuma, kuria siekiama taip organizuoti mokymo/studijų dalyko, programos ar institucijos/padalinio kokybės vadybą, kad būtų pasiekti nustatyti kokybės standartų reikalavimai.	Tai kokybės įvertinimo metu nustatytų stiprybių plėtojimas ir silpnybių pašalinimas taip, kad mokymo(si)/studijų kokybė nuolat atitiktų standartus.
33.	Kokybės instrumentai <i>angl. quality instruments</i>	Priemonės (klausimynai, anketos, stebėjimo lapai, struktūruoti interviu ir pan.), naudojamos renkant informaciją apie mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio ar besimokančiojo asmens veiklos kokybės būklę.	Kokybės priemonių pavyzdys: trimestro/semestro pabaigoje mokiniams/studentams pateiktos anketos apie mokytojo/dėstytojo veiklos kokybę.
34.	Kokybės įvertinimas <i>angl. quality evaluation</i>	Argumentuotas ekspertų sprendimo priėmimas nustatant esamą kokybės būklę ir įvardijant jos tobulinimo galimybes.	Šios procedūros metu matavimų rezultatai palyginami su valstybės arba pačios institucijos nu(si)statytais reikalavimais (standartais/institucijos standartais) ir priimamas sprendimas apie mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio veiklos kokybę.
35.	Kokybės koncepcija <i>angl. quality conception</i>	Įvairius švietimo lygius apimanti daugiadimensinė ir dinamiškai kintanti kokybės samprata.	Dėl koncepcijos sąsajų su įvairialybiais požiūriais kokybės samprata kinta priklausomai nuo: a) įvairių skirtingų mokymo/studijų institucijos socialinių dalininkų interesų (institucijos vidinių normų, besimokančiųjų, darbo rinkos atstovų, visuomenės, vyriausybės keliamų reikalavimų mokymo(si)/studijų kokybei); b) institucijos kokybės parametrų (materialinio ir finansinio indėlio, atliekamos veiklos, absolventų konkurencingumo darbo rinkoje, tyrimų produkcijos, institucijos misijos ir tikslų įgyvendinimo ir pan.); c) istorinio mokymo/studijų institucijos vystimosi periodo ypatybių.

			Įvardijamos įvairios kokybės koncepcijos: a) kokybė kaip išskirtinumas (<i>angl.</i> exception); b) kokybė kaip tobulumas (<i>angl.</i> perfection); c) kokybė kaip trūkumų nebuvimas (<i>angl.</i> zero defects); d) kokybė kaip atitikimas tikslui (<i>angl.</i> fitness for purpose); e) kokybė kaip ekonominis naudingumas (<i>angl.</i> value for money); f) kokybė kaip pasikeitimas (<i>angl.</i> transformation); g) kokybė kaip sėkminga veikla (<i>angl.</i> successful performance); h) kokybė kaip atitikimas reikalavimams arba standartams (<i>angl.</i> conformance to requirements or standards); i) kokybė kaip vartotojų poreikių tenkinimas (<i>angl.</i> customer satisfaction).
36.	Kokybės kontrolė <i>angl.</i> quality control	Periodiškas ir tęstinis tarpinių ar galutinių veiklos rezultatų kokybės įvertinimas, ko pasiekoje atliekamos veiklų korekcijos kokybiškam galutiniam produktui gauti ar paslaugai suteikti. Kokybės kontrolė leidžia nustatyti galutinių rezultatų atitikimą nu(si)statytiems kokybės reikalavimams.	Kokybės kultūros vystymosi laikotarpio pradžioje kokybės kontrolė buvo orientuota į tarpinių ir galutinių rezultatų kontrolę. Vėliau kokybės kontrolę pakeitė kokybės stebėseną (kokybės monitoringas) – būdas sumažinti nuostolius, siekiant kad nukrypimai nuo kokybės reikalavimų būtų pastebimi anksčiau – ne proceso ar paslaugos suteikimo pabaigoje, bet proceso eigoje.
37.	Kokybės kriterijai <i>angl.</i> quality criteria	Požymiai, apibūdinantys esminius reikalavimus mokymosi/studijų proceso, dalyko, programos, institucijos/padalinio ar besimokančiojo veiklos kokybei, pagal kuriuos nustatomas kokybės standartų pasiekimo lygis ir planuojamas kokybės gerinimas arba tobulinimas.	Kokybės kriterijai apsprendžia kiekybinių ar kokybinių rodiklių parinkimą ir nustatymą. Šių rodiklių pagrindu surinkti vertinimo duomenys lyginami su kokybės standartuose nustatytais reikalavimais Kokybės kriterijų pavyzdžiai: institucijos tikslų atitikimas misijai, mokymo/studijų programos atitikimas darbo rinkos poreikiams, mokinių/studentų ir mokytojų/dėstytojų aktyvumas tarptautiniuose projektuose.
38.	Kokybės kultūra <i>angl.</i> quality culture	Neatskiriama organizacijos kultūros dalis, apimanti pedagoginės/akademinės bendruomenės pripažintas ir joje išitvirtinusias kokybės vertybes, jų palaikymo bei vertinimo principus, funkcionuojančius įvairiose institucijos kokybės vadybos sistemose.	Esminis organizacijos kokybės kultūros požymis – personalo mokymasis. Kokybė - dinamiškai kintantis reiškinys, todėl mokymo/studijų institucijoje turi būti išplėta kokybės kultūros palaikymo ir plėtotės sistema, padedanti išitvirtinti naujoms kokybės vertybėms ir jas atitinkančioms paradigmoms. Profesinio rengimo kokybės kultūrą apibūdina šie pagrindiniai principai: kokybės užtikrinimo sistemingumas, visuotinumas ir viešumas.
39.	Kokybės planavimas <i>angl.</i> quality planning	Pradinis kokybės ciklo procesas, kurio metu apibrėžiami kokybės reikalavimai veiklos rezultatams, nustatomi siekiami tikslai bei jų eiliškumas, sudaromas veiksmų	Kokybės planavimas yra būtina pradinė dalis bet kurio proceso sėkmingam įgyvendinimui. Planavimas atliekamas prieš arba po vertinimo. Kokybės planavimas apima: (•) produkto ar veiklos rezultato kokybės

		planas, taip pat tiriamos sąlygos kokybei plėtoti, įvertinamos kokybės užtikrinimo mechanizmų pritaikomumo galimybės mokymo/studijų institucijos kokybės užtikrinimo sistemoje.	numatymą (identifikavimą, klasifikavimą ir svarbių parametrų atskleidimą, veiklas kreipiant suformuluotų tikslų pasiekimui bei sudarant sąlygas kokybės plėtotei ir nustatant kokybės galimybių ribas); (•) kokybės procesų etapų valdymo ir veiklos plano parengimą; (•) kokybės plėtotės plano detalizavimą.
40.	Kokybės plėtotė <i>angl. quality enhancement</i>	Organizacijos kokybės kultūros kaita naujų kokybės vertybių pagrindu, diegiant naujas mokymo(si)/studijų kokybės sistemas, metodus ar priemones.	Kokybės plėtotės reiškinys atsirado kaip pastanga atliepti dinamiškus žinių visuomenės iššūkius. Kokybės plėtotė skiriasi nuo kokybės užtikrinimo, kokybės gerinimo ir kokybės tobulinimo tuo, kad ji iš esmės sietina su kokybės kultūros kaita naujų kokybės vertybių pagrindu, t.y. su inovacijomis, eksperimentavimu ir tyrimais kokybės srityje. Kokybės plėtotė apima tokius procesus: a) kokybės strategijos ir politikos kaitą; b) pokyčių įvertinimą ir jo rezultatais pagrįstą veikimą; c) naujų žinių gavimą ir jų panaudojimą inovacijomis diegti - eksperimentavimą; d) empirinius tyrimus kokybės kaitos palaikymui.
41.	Kokybės rodikliai <i>angl. quality indicators</i>	Kokybiniai ir kiekybiniai duomenys, nusakantys mokymo/studijų dalyko, institucijos/padalinio kokybę, programos,	Naudojami vertinant konkretų mokymo/studijų objektą. Kokybės rodikliai skirstomi į kokybinius ir kiekybinius rodiklius.
42.	Kokybės standartas <i>angl. quality standard</i>	Dokumentas, kuriame aprašyti reikalavimai mokymosi/studijų procesui, įgyjamai kvalifikacijai ir/ar kvalifikaciniam laipsniui, mokymo/studijų dalyko, programos ar institucijos/padalinio veiklos vertinimui ir/ar akreditacijai.	Įvygdžius kokybės standarte nurodytus reikalavimus atliekama veikla ir/ar jos rezultatai įvertinami kaip kokybiški. Standarto formuluotės turi būti tikslios, vienareikšmiškai suprantamos, pamatuojamos (susietos su kriterijais ir rodikliais), kad juo remiantis būtų galima teisingai įvertinti, ar pasiektas tam tikras kokybės standartas (slenksčio lygmuo). Pagrindiniai standartai aprašo minimalius kokybės reikalavimus (slenksčio lygmuo), „tobulumo“ (excellence) standartai nurodo aukščiausią esamą kokybės lygmenį.
43.	Kokybės standartinis rodiklis <i>angl. quality standard indicator</i>	Apibendrinančiais tyrimais arba susitarimu nustatytas kokybinis arba kiekybinis duomuo (norma), su kuriuo lyginamas pagal tam tikrą vertinimo sritį gautas vidinis institucijos kokybės rodiklis.	Kokybės standartiniai rodikliai lyginami su vidiniais institucijos kokybės rodikliais siekiant priimti sprendimą apie mokymo(si)/studijų kokybę pagal tam tikrą vertinimo sritį.
44.	Kokybės stebėseną <i>angl. quality</i>	Periodiškas tęstinis tarpinių veiklų ir jų rezultatų kokybės vertinimas, kurių metu nustatoma, ar tarpinės	Tai būtina kokybės užtikrinimo sistemos sudėtinė dalis, kurios realizavimui reikia nu(si)statyti tarpinių veiklų ir jų rezultatų matavimo

	monitoring	veiklos bei jų rezultatai rodo, kad bus pasiekti kokybės standartais nustatyti galutiniai rezultatai.	kriterijus bei rodiklius. Kokybės stebėseną leidžia užtikrinti, kad veikla, vedanti į galutinį planuotą rezultatą, vykdoma pagal planą ir nu(si)statytus reikalavimus, kad kokybės užtikrinimo mechanizmai funkcionuoja gerai. Kokybės stebėsenos paskirtis – operatyviai eliminuoti priežastis, sukeliančias nepageidaujamas kokybės pasekmes.
45.	Kokybės tobulinimas <i>angl. quality development</i>	Mokymo/studijų ar išorinės vertinimo/akreditacijos institucijos iniciatyva, kuria siekiama aukštesnės mokymo(si)/studijų kokybės nei nustato esami nacionaliniai kokybės standartai. Kokybės tobulinimas apima naujų pažangesnių pasaulinio lygio kokybės standartų rengimą bei priemonių ir mechanizmų jų pasiekimui sukūrimą.	Mokymo(si)/studijų kokybės tobulinimo poreikis atsiranda, kai realūs kokybės kaitos procesai yra labai greiti ir nespėjama parengti suderintų nacionalinių kokybės standartų.
46.	Kokybės užtikrinimas <i>angl. quality assurance</i>	Periodiškai atliekamas mokymo/studijų dalyko, programos ar institucijos/padalinio kokybės vertinimas ir įsivertinimas bei kokybės vadybos metodų ir priemonių sistema, kurios dėka puoselėjamos vykdomos veiklos stiprybės ir šalinamos atskleistos silpnybės taip, kad mokymo(si)/studijų kokybė nuolat atitiktų standartus.	Kokybės užtikrinimas funkcionuoja efektyviai tik tuomet, kai visos jo dalys veikia darniai ir procese dalyvauja institucijos pedagoginė/akademinė bendruomenė, administracinis personalas, besimokantieji bei suinteresuotos grupės.
47.	Kokybės užtikrinimo lygmuo <i>angl. quality assurance level</i>	Struktūros pakopa, kurioje atliekamas kokybės vertinimas ir gerinimas.	Profesinio rengimo sektoriuje įvardijami sistemos (nacionalinis) ir profesinio rengimo paslaugų teikėjo (institucinis) lygmenys.
48.	Kokybės užtikrinimo modelis <i>angl. quality assurance model</i>	Kokybės vertinimo ir gerinimo priemonė, apimanti procesus, būdingus kokybės ciklui, ir juos pagrindžiančią metodiką.	Vienas iš kokybės užtikrinimo modelio pavyzdžių yra Europos Komisijos pristatytas bendras kokybės užtikrinimo modelis (<i>angl. CQAF: Common Quality Assurance Framework</i>).
49.	Kokybės užtikrinimo sistema <i>angl. quality assurance</i>	Priemonių visuma, padedanti siekti, kad mokymo/studijų institucijos veikla ir rezultatai nuolat atitiktų nu(si)statytus kokybės reikalavimus (standartus).	Kokybės užtikrinimo sistemos paskirtis – aukšta mokymo(si)/studijų kokybė ir jos nuolatinis gerinimas, išryškinant stipriąsias ir silpnąsias mokymosi/studijų proceso puses, plėtojant kokybės kultūrą institucijoje.

	system		
50.	Kokybės vadyba <i>angl. quality management</i>	Priemonių sistema, apimanti mokymo(si)/studijų kokybę nusakančių duomenų pateikimo, sisteminimo, apskaitos, panaudojimo ir įvertinimo planavimą, organizavimą, kontrolę bei gerinimą, tobulinimą arba plėtotę, siekiant užtikrinti institucijos nu(si)statytų kokybės standartų pasiekimą.	Kokybės vadyba yra sudėtinė profesinio mokymo sistemos ir mokymo/studijų institucijos valdymo funkcijos dalis, nustatanti kokybės strategiją, politiką, tikslus, darbo, laiko, žmogiškųjų ir kitų išteklių paskirstymą. Kokybės vadyba realizuojama šiais procesais: planavimu, organizavimu, įgyvendinimu ir kontrole.
51.	Kokybės vertinimas <i>angl. quality assessment</i>	Tikslingas informacijos apie mokymo/studijų dalyką, programą, instituciją/padalinių ar besimokantįjį rinkimas, sisteminimas ir analizė, siekiant įvertinti mokymo(si)/studijų kokybės būklę.	Tai nuolatinis cikliškas procesas, laiduojantis sėkmingą mokymo(si)/studijų kokybės užtikrinimo sistemos funkcionavimą. Kokybės vertinimas skirstomas į keletą grupių, pagal: <ul style="list-style-type: none"> • objektą – institucinis, programos, dalyko, tematinis arba asmens; • vertinimą atliekančius asmenis – vidinis ir išorinis; • paskirtį – formuojamasis ir apibendrinamasis.
52.	Kokybės vertinimo kriterijai <i>angl. quality assessment criteria</i>	Požymiai, kuriais remiantis renkama informacija apie mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio ar besimokančiojo veiklos atitikimą kokybės standartams (reikalavimams).	Kokybės vertinimo kriterijai yra požymiai, kurie išsamiausiai nusako vertinamo reiškinio kokybę. Šie požymiai gali būti išoriniai (pvz., mokymo/studijų programoje įgyjamų kompetencijų suderinamumas su darbo rinkos poreikiais) ir vidinės (pvz., mokymo/studijų metodų taikymo tinkamumas).
53.	Kokybės vertinimo objektas <i>angl. quality assessment object</i>	Mokymo/studijų procesai, rezultatai, reiškiniai ir pan., kuriuos galima vertinti atskirai kaip savarankiškus darinius.	Kokybės vertinimo objektu gali būti besimokantysis, mokymo/studijų dalykas, programa, institucija/padalinyis ir kita. Literatūroje vertinimo objektai dar sutinkami vertinimo lygmenų pavadinimu.
54.	Kokybės vertinimo metodai <i>angl. quality assessment methods</i>	Informacijos apie mokymo/studijų dalyką, programą, instituciją/padalinių, ar besimokančiojo pasiekimus rinkimo, sisteminimo ir analizės būdai, kurių pasirinkimą lemia daugelis veiksnių: vertinimo metodologija, tikslai, objektas, galimybės ir pan.	Dažniausiai taikomi kokybės vertinimo metodai yra: ekspertų, dokumentų analizės, anketavimo, interviu, pokalbio, stebėjimo ir kt.
55.	Kokybės vertinimo rodikliai	Kokybiniai ir kiekybiniai duomenys, nusakantys kriterijų reiškimosi intensyvumą vertinamų veiklos	Surinkta informacija (gauti duomenys) apie konkrečios mokymo/studijų institucijos veiklos sritis vadinami vidiniais institucijos kokybės rodikliais. Siekiamą kokybės būklę apibūdinantys duomenys, su kuriais palyginami

	<i>angl. quality assessment indicators</i>	sričių atžvilgiu.	institucijos rodikliai, aiškinantis surinktos informacijos prasmę vadinami kokybės standartiniais rodikliais. Kokybės vertinimo rodikliai skiriami į kiekybinius (išreiškiamus konkrečiais skaičiais) ir kokybinius (skirtus įvertinti turinio vertingumui) rodiklius.
56.	Kokybės vertinimo sistema <i>angl. quality assessment system</i>	Kokybės vertinimo elementų visuma tarpusavyje susieta tam tikrais priklausomybės ryšiais.	Šią sistemą sudaro vertinimo objektas (mokymo/studijų dalykas, programa, institucija/padaliny) ir vertintojai; sistemos funkcionavimą nusako vertinimo etapai; sistema gali atlikti atsiskaitomybės, informavimo, palyginamumo ir mokymo kokybės tobulinimo funkcijas.
57.	Kokybės vertinimo sritys <i>angl. quality assessment areas</i>	Mokymo/studijų institucijos/padalinio veiklos sritys (dimensijos), kurių kokybė tiriama konkretaus vertinimo metu.	Kokybės vertinimo sričių pasirinkimas priklauso nuo vertinimo tikslų.
58.	Kokybės vertinimo standartas <i>angl. quality assessment standard</i>	Mokymo(si)/studijų kokybės dimensijų, kriterijų ir standartinių rodiklių sistema, apibrėžianti reikalavimus, kurių turi būti laikomasi siekiant sudaryti tinkamas sąlygas asmens ugdymuisi/saviugdai plėtoti bei kvalifikacijai įgyti ir pasirengti sėkmingai konkuruoti kintančioje darbo rinkoje.	Šis dokumentas – mokymos(si)/studijų kokybės gairės, juo naudojamosi atliekant vidinį ar išorinį kokybės vertinimą bei siekiant kokybės užtikrinimo mokymo/studijų institucijoje.
59.	Kokybiniai rodikliai <i>angl. qualitative indicators</i>	Duomenys požymio turinio vertingumui atskleisti.	Kokybinių rodiklių pavyzdžiai: veiklos planų tikslingumas, mokymosi/studijų formų taikymo lankstumas, vertinimo kriterijų aiškumas.
60.	Kolegų vertinimas <i>angl. peer review</i>	Informacijos rinkimas, sisteminimas ir analizė, atliekamas asmenų, dirbančių toje pačioje srityje.	Pavyzdžiai: vadybos dėstytojo darbą vertina kiti vadybos dėstytojai; vienos mokyklos administratorių darbą vertina administracinis personalas iš kitų mokyklų. Kolegų vertinimas atliekamas paprašius pačiam vertinamajam.

L

Nr.	<i>Sąvoka lietuvių ir anglų kalbomis</i>	<i>Sąvokos apibrėžimas/-ai</i>	<i>Komentaras/Paaiškinimas kaip/kada/kur naudojama sąvoka profesinio mokymo kokybės užtikrinimo processe</i>
61.	Licencija profesiniam mokymui <i>angl. license for vocational education and training</i>	Akredituojančios institucijos formalus leidimas, kuriame nurodoma, kad mokymo/studijų institucija atitinka nustatytus reikalavimus ir jai leidžiama pradėti/ tęsti mokymą/studijas bei suteikti nustatytas/ą profesines/ę kvalifikacijas/ą.	Licenzijos paplitusios profesiniame ir darbo rinkos mokyme. Licencija gali būti išduodama konkrečiai veiklai.

M

Nr.	<i>Sąvoka lietuvių ir anglų kalbomis</i>	<i>Sąvokos apibrėžimas/-ai</i>	<i>Komentaras/Paaiškinimas kaip/kada/kur naudojama sąvoka profesinio mokymo kokybės užtikrinimo processe</i>
62.	Mokymo/ studijų proceso įvertinimo duomenys <i>angl. data on evaluation of teaching/learning process</i>	Informacija apie mokymo/studijų programos ar institucijos/padalinio realizuojamą mokymosi/studijų procesą, kurios pagrindu priimamas sprendimas apie mokymo/studijų proceso kokybę.	Mokymo/studijų proceso pavyzdžiai gali būti materialijų išteklių valdymas, mokymo/studijų programų atnaujinimas, mokytojų/dėstytojų kvalifikacijos kėlimas ir pan. Tokio pobūdžio duomenys paprastai surenkami remiantis nu(si)statytais kriterijais ir rodikliais.
63.	Mokymo/studijų dalyko įvertinimas <i>angl. evaluation of teaching/study subject</i>	Sprendimo priėmimas apie konkretaus mokymo/studijų dalyko kokybę.	Nutariama, ar kokybiškai parengta mokymo/studijų dalyko programa (pavyzdžiui, matematika, vadybos pagrindai, anglų kalba ir pan.) ir ar jos įgyvendinimas atitinka nu(si)statytus kokybės reikalavimus.

64.	Mokymo/studijų dalyko vertinimas <i>angl. assessment of teaching/study subject</i>	Informacijos rinkimas, sisteminimas ir analizė, remiantis nu(si)statytais reikalavimais apie konkretaus mokymo/studijų dalyko kokybę.	Turininiai ir didaktiniai reikalavimai mokymo/studijų dalykui, kaip pvz.: mokymo/studijų dalyko tikslų atitikimas programos tikslams ir pan.
65.	Mokymo/studijų programos įvertinimas <i>angl. evaluation of teaching/study programme</i>	Sprendimo priėmimas apie mokymo/studijų programos turinio ir realizavimo kokybę.	Šio įvertinimo metu sprendžiama apie numatomų įgyti kompetencijų atitikimą darbo rinkos poreikiams, profesinio rengimo standartui ar /ir kvalifikacijos aprašui. Todėl įvertinama programos tikslų, turinio ir jo loginio išdėstymo, mokymosi/studijų bei dėstymo metodų ir vertinimo derėjimas numatomų įgyti kompetencijų atžvilgiu, aprašytų profesinio rengimo standarte. Įvertinant studijų programos realizavimą ypač svarbu atsižvelgti į besimokančiųjų pasiekimus ir jų vertinimo sistemą. Įvertinti mokymo/studijų programą gali kviestiniai pačios institucijos ekspertai arba ekspertai, paskirti kokybės įvertinimą organizuojančios institucijos. Mokymo/studijų programos įvertinimas yra cikliškas, t.y. gali būti atliekamas kas 2-3 metai, 4-5 metai ar rečiau. Vertinimo dažnumas priklauso nuo įvertinimo išvados ir nustatytų reikalavimų vertinimo periodiškumui.
66.	Mokymo/ studijų programos vertinimas <i>angl. assessment of teaching/study programme</i>	Informacijos rinkimas, sisteminimas ir analizė, siekiant priimti sprendimą apie mokymo/studijų programos rengimo ir įgyvendinimo atitikimą nu(si)statytiems reikalavimams.	Išryškunami mokymo/studijų programos rengimo ir įgyvendinimo privalumai bei trūkumai, jos poreikis, aktualumas, turinio inovatyvumas, sąsaja su darbo rinkos poreikiais.
67.	Mokymosi/ studijų rezultatai <i>angl. learning/study outcomes</i>	Tikslios objektyviais visuomenės bei darbo pasaulio reikalavimais pagrįstos formuluotės, kuriose aprašoma tai, ką besimokantysis žino, supranta ir geba atlikti pabaigęs mokymosi/studijų procesą ar jo dalį.	Mokymosi/studijų rezultatai paprastai yra apibrėžiami kompetencijomis ar jų sudėtinėmis dalimis (žiniomis, įgūdžiais, pademonstruotomis vertybėmis ar požiūriais). Planuojant mokymo/studijų turinį mokymo/studijų rezultatai apibrėžiami būsimoju laiku (pvz., „studentai išklausę šį mokymo/studijų dalyką/modulį gebės: ...“). Mokymosi/studijų rezultatai reikšmingi, kai lyginami su kitais studijų rezultatais, stebima jų kaita, analizuojamos kaitos priežastys, rengiami

			mokymo/studijų dalykai ar mokymo/studijų programos, nustatomi besimokančiųjų pasiekimų vertinimo kriterijai, vertinimo metodika ir pan.
68.	Mokymosi/studijų pasiekimų įvertinimas <i>angl. evaluation of learning/study achievements</i>	Vertinimo rezultatas, konkretus sprendimas apie besimokančiojo pasiekimus planuotų mokymosi/studijų rezultatų (numatytų įgyti kompetencijų) atžvilgiu.	Įvertinimu užbaigiamas tam tikras mokymo/studijų dalykas, kvalifikacijos įgijimas ir kt. Profesiniame mokyme/ studijose dažniausiai sutinkamos dvi įvertinimo formos: egzaminas ir įvairias kompetencijas integruojantis baigiamasis darbas. Įvertinimo išraiška – pažymys, kvalifikacijos pripažinimas pažymėjimu ar diplomu ir kt.
69.	Mokymosi/studijų pasiekimų vertinimas <i>angl. assessment of learning/study achievements</i>	Kiekybinių ir kokybinių duomenų apie besimokančiojo pastangas ir tarpinius arba baigiamuosius pasiekimus rinkimas, sisteminimas ir analizė.	Pasiekimų vertinimas gali būti atliekamas mokymosi/ studijų proceso metu, siekiant priimti sprendimą apie besimokančiojo pažangą ir pasiekimus numatytų mokymosi/studijų rezultatų atžvilgiu bei suteikti prasminį grįžtamąjį ryšį, skatinant jo asmeninį ir profesinį tobulėjimą. Toks vertinimas taip pat gali būti atliekamas pasibaigus asmens mokymuisi/studijoms, kai analizuojami jo baigiamieji pasiekimai.

P

<i>Nr.</i>	<i>Sąvoka lietuvių ir anglų kalbomis</i>	<i>Sąvokos apibrėžimas/-ai</i>	<i>Komentaras/Paaiškinimas kaip/kada/kur naudojama sąvoka profesinio mokymo kokybės užtikrinimo procese</i>
70.	Palyginimas <i>angl. benchmarking</i>	Standartizuotas procesas, kurio metu renkami ir analizuojami duomenys, leidžiantys tarpusavyje palyginti ir įvertinti mokymo/studijų dalykų, programų, institucijų/padalinių veiklų kokybę, siekiant pasikeisti gerąja patirtimi, nustatyti problemas ir jų sprendimo būdus.	Palyginimas gali būti pagal etaloną arba gali būti lyginami vertinamieji objektai vieni su kitais. Pagrindiniai palyginimo tikslai: palyginti rezultatus tarpusavyje pagal bendras rekomendacijas; nustatyti unikalios gerosios patirties pavyzdžius; nustatyti lyginamuosius pavyzdžius pagal metodus, procesus, paslaugas, mokymo/studijų dalykus, programas, pagrįsti pripažintus pavyzdžius ir aukštą jų pasiekimų lygį; pasimokyti iš gerų pavyzdžių ir pritaikyti juos konkrečioje institucijoje.

71.	Paskesnės veiklos <i>angl. follow-up</i>	Veiksmai, kurių numatoma imtis mokymo/studijų institucijoje atlikus kokybės į(si)vertinimą, siekiant pašalinti silpnybes, nurodytas į(si)vertinimo ataskaitoje.	Šių veiklų vykdymas pagrindžiamas kokybės tobulinimo plane.
72.	Profesinio mokymo ištekliai <i>angl. vocational education and training resources</i>	Intelektualiniai, finansiniai, materialiniai, laiko ir kiti ištekliai, reikalingi institucijos mokymosi/studijų bei tyrimų kokybei užtikrinti.	Intelektualiniams ištekliams priskiriamas institucijos pedagoginis/akademinis personalas; finansiniams ištekliams – iš įvairių šaltinių surinktos lėšos; materialiniams ištekliams – patalpos, įrengimai, aparatūra, laboratorijos, leidiniai ir kitos mokymosi/studijų priemonės bibliotekose ir padaliniuose; laiko ištekliams – institucijos veikloje dalyvaujančių asmenų paskirtas laikas institucijos misijai ir vizijai realizuoti.

R

<i>Nr.</i>	<i>Sąvoka lietuvių ir anglų kalbomis</i>	<i>Sąvokos apibrėžimas/-ai</i>	<i>Komentaras/Paaiškinimas kaip/kada/kur naudojama sąvoka profesinio mokymo kokybės užtikrinimo processe</i>
73.	Rezultatas <i>angl. output</i>	Padariniai, išdavos arba produktai, gauti veiklos eigoje arba pabaigoje.	Rezultatai yra planuoti ir neplanuoti, plačiąja prasme jiems gali būti priskiriamas ir patirtas poveikis. Profesinio mokymo rezultatų pavyzdžiai: mokinių, gavusių diplomus, skaičius; mokytojų parengtos mokymosi priemonės; tarptautinėse mainų programose įgyta mokymosi patirtis.

S

Nr.	<i>Sąvoka lietuvių ir anglų kalbomis</i>	<i>Sąvokos apibrėžimas/-ai</i>	<i>Komentaras/Paaiškinimas kaip/kada/kur naudojama sąvoka profesinio mokymo kokybės užtikrinimo procese</i>
74.	Savęs vertinimas <i>angl. self-assessment</i>	Vidinis kokybės užtikrinimo procesas, kurio metu renkama informacija, sisteminama ir analizuojama pagal nu(si)statytas mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio kokybės dimensijas (veiklos sritis), kriterijus ir rodiklius.	Savęs vertinimas nuolat besitęsiantis ciklinis procesas su periodišku įsivertinimu yra būtinas procesas siekiant mokymo(si)/studijų kokybės.
75.	Savianalizė <i>angl. self-analysis</i>	Savęs vertinimo proceso dalis, kurio metu analizuojama savęs vertinimo metu surinkta informacija, šiai informacijai suteikiant prasmę kokybės tobulinimo paradigmoje.	Praktikoje savianalizė dažnai sutapatinama su savęs vertinimu arba vidiniu kokybės vertinimu, tačiau semantinė prasme ši sąvoka apima tik dalį vertinimo - analizės stadiją.
76.	Savianalizės ataskaita <i>angl. self-analysis report</i>	Dokumentas, apibendrinantis svarbiausias išvadas, įprasminančias savianalizės metu surinktą informaciją ir nukreiptas į kokybės gerinimą arba jos tobulinimą.	Šiame dokumente pateikiama apibendrinta informacija, apimanti mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio ar besimokančiojo veiklos sričių aprašymą pagal nu(si)statytus vertinimo kriterijus ir rodiklius. Savianalizės ataskaitoje gali būti nepateikiami vertinimo metu surinkti pirminiai duomenys, o tik jų pagrindu parengta analizė ir siūlomos rekomendacijos vidinei studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio ar besimokančiojo veiklos kokybei tobulinti.
77.	Silpnybės <i>angl. weaknesses</i>	Mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos ar jos padalinio veiklos trūkumai, išryškėję savianalizės metu, kurių neigiamą poveikį reikia sumažinti. Silpnybės yra SSGG (stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės) analizės sudėtinė dalis.	Silpnybėms priskiriamas aiškių mokymo(si)/studijų kokybės vertinimo kriterijų nebuvimas, kompetentingų mokytojų/dėstytojų trūkumas, literatūros šaltinių bibliotekoje, reikiamos mokymo/studijų įrangos stoka ir pan.
78.	Suinteresuotos grupės <i>angl. stakeholders</i>	Asmenys, asmenų grupės ar organizacijos suinteresuotos profesinio mokymo/studijų institucijos veiklos kokybe ir galinčios ją įtakoti.	Socialiniais dalininkais gali būti institucijos administracinis ir pedagoginis/akademinis personalas, mokiniai/studentai, jų tėvai, absolventai, darbdaviai, profesinių asociacijų atstovai, steigėjai, profesinių sąjungų atstovai, prekybos, pramonės ir amatų rūmai ir kitos

			panašios organizacijos.
79.	Socialiniai partneriai <i>angl. social partners</i>	Darbdavių asociacijos ir profesinės sąjungos, kurios palaiko ir plėtoja socialinį dialogą su profesine mokykla.	Socialinis dialogas – tai priemonės, kurios skatina konsultacijas, dialogą, nuomonių apsikeitimą ir kolektyvines derybas tarp socialinių partnerių. a) Socialinis dialogas gali būti abipusis (įtraukiant darbininkų ir darbdavių atstovus) arba tripusis (taip pat įtraukiant valstybines institucijas ir visuomenines organizacijas, pvz., nevyriausybinės organizacijas ir t.t.); b) Socialinis dialogas gali vykti įvairiais lygiais (institucijos, sektoriaus, tarp sektorių ir vietiniu, regioniniu, nacionaliniu bei tarptautiniu lygmeniu); c) tarptautiniu mastu socialinis dialogas gali būti dvišalis, trišalis ar daugiašalis, priklausomai nuo to, kiek šalių dalyvauja šiame dialoge.
80. a)	SSGG (stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių) analizė <i>angl. SWOT (strengths, weaknesses, opportunities, threats) analysis</i>	Metodas, naudojamas mokymo/studijų institucijos konkurencingumo pozicijoms (stiprybės ir silpnybės) ir atsiveriančioms galimybėms (galimybės ir grėsmės) švietimo rinkoje įvertinti.	SSGG atliekama norint nustatyti mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio veiklos tobulinimo perspektyvas. SSGG analizė yra momentinė institucijos pozicijos švietimo rinkoje fotografija, atskleidžianti kokybės būklę. Dažniausiai SSGG analizė taikoma institucijoje atliekant savianalizę, rengiant strateginį planą ar kitose situacijose, reikalaujančiose pagrįstų sprendimų.
81.	Stiprybės <i>angl. strengths</i>	Mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos ar jos padalinio privalumai, išryškinti analizuojant esamą situaciją, kuriuos reikia plėtoti toliau ir jais pasinaudoti šalinant atskleistas silpnybes. Stiprybės yra SSGG (stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės) analizės sudėtinė dalis.	Stiprybėms priskiriamas mokinių/studentų aktyvus dalyvavimas tarptautinėse mainų programose, tinkamas materialinių išteklių valdymas, nuolatinis mokymo/studijų programų kokybės vertinimas ir pan.

T

Nr.	<i>Sąvoka lietuvių ir anglų kalbomis</i>	<i>Sąvokos apibrėžimas/-ai</i>	<i>Komentaras/Paaiškinimas kaip/kada/kur naudojama sąvoka profesinio mokymo kokybės užtikrinimo processe</i>
82.	Tematinis įvertinimas <i>angl. thematic evaluation</i>	Sprendimo priėmimas apie kokios nors konkrečios vykdomos veiklos kokybę mokymo/studijų institucijoje.	Pavyzdžiui: nutariama, ar tinkamai vykdomas mokinių/studentų konsultavimas, informacinių-komunikacinių technologijų panaudojimas mokymosi/studijų metu ir pan.
83.	Tematinis vertinimas <i>angl. thematic assessment</i>	Informacijos rinkimas, sisteminimas ir analizė, siekiant priimti sprendimą apie konkrečią vykdomą veiklą mokymo/studijų institucijoje.	Pavyzdžiui: aiškinamasi, kokie konkrečios veiklos (mokinių/studentų konsultavimo, informacinių-komunikacinių technologijų panaudojimo) privalumai ir trūkumai.``
84.	TQM: Visuotinė kokybės vadyba <i>angl. TQM: Total quality management</i>	Kokybės valdymo filosofija pagrįstų priemonių visuma, orientuota į nuolatinį produkto ir paslaugos kokybės tobulinimo procesą, siekiant visapusiško klientų poreikių patenkinimo, optimalaus išteklių panaudojimo ir darbuotojų savirealizacijos.	Visuotinė kokybės vadyba kokybės vertinimą nukreipia į: (a) pačios institucijos nusistatytų ir valstybės įgaliotų institucijų nustatytų kokybės reikalavimų atitikimo vertinimą; (b) vartotojų poreikių patenkinimo matavimus; (c) ekspertų atliekamą išorinį kokybės įvertinimą; (d) palyginimą su panašiomis institucijomis.

V

Nr.	<i>Sąvoka lietuvių ir anglų kalbomis</i>	<i>Sąvokos apibrėžimas/-ai</i>	<i>Komentaras/Paaiškinimas kaip/kada/kur naudojama sąvoka profesinio mokymo kokybės užtikrinimo processe</i>
85.	Vertinimas <i>angl. assessment</i>	Faktų ir kitos informacijos rinkimas, sisteminimas ir analizė, siekiant priimti sprendimą apie mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio ar	Tai besimokančiojo ar institucijos pasiekimų ir veiklų (procesų) matavimas pagal atitinkamą skalę, siekiant nustatyti pasiekimų atitikimo standartams lygį. Vertinimo formos skirstomos į keletą grupių, pagal:

		besimokančiojo pažangą ir pasiekimus.	<ul style="list-style-type: none"> • objektą – institucinis, programos, dalyko, tematinis arba asmens; • vertinimą atliekančius asmenis – vidinis ir išorinis; • paskirtį – formuojamasis ir apibendrinamasis.
86.	Vertinimo pagrįstumas <i>angl. validity of assessment</i>	Tinkamas vertinimo metodologijos ir metodikos parinkimas bei taikymas, leidžiantis matuoti tai, kas yra matuojama, tirti tai, kas norima tirti, ir gauti įrodymais pagrįstus rezultatus, įrodančius, jog rezultatai iš tikrųjų yra tokie, kokie turi būti pagal vertinimo paskirtį.	Pagrįstumas yra išvados teisingumas arba tikslumas, arba patvirtinimo laipsnis.
87.	Vertinimo patikimumas <i>angl. reliability of assessment</i>	Tam tikrų matavimų ar bandymų rezultatų pastovumas ir pagrįstumas. Kai pakartotiniai to paties reiškinio matavimai paklaidų ribose duoda tuos pačius rezultatus, teigiama, kad matavimas yra patikimas.	Patikimumas pasiekiamas taikant tinkamus matavimo įrankius (t.y. objektyvius ir nedviprasmiškus), pagrįstas vertinimo metodikas ir parenkant kompetentingus bei nešališkus ekspertus.
88.	Vertinimo skalė <i>angl. assessment scale</i>	Priemonė, kuria remiantis nustatomi kokios nors veiklos atlikimo lygmenys ir priimami sprendimai apie tos veiklos ar pasiekimų kokybę.	Vertinimo skales galima išreikšti skaičiais (pvz., nuo 1 iki 5), raidėmis (pvz., A – F), žodžiais (pvz., nuo labai gerai iki labai blogai), ir pan.
89.	Vertintojas <i>angl. assessor</i>	Vertinimo dalyvis, renkantis, sisteminantis ir analizuojantis informaciją apie mokymo/studijų dalyką, programą, instituciją/padalinių ar besimokančiojo pasiekimus, siekiant priimti sprendimą apie kokios nors veiklos ar besimokančiojo pasiekimų kokybę.	Vertinimo proceso dalyvis – vidinis ar išorinis ekspertas, vertinimo eigoje, priklausomai nuo vertinimo fazės, keičia savo vaidmenis: renka informacija, ją sistemina ir analizuoja. Vertintojas atlieka informacijos rinkimo, sisteminimo ir analizės funkcijas.
90.	Vidinis institucijos kokybės rodiklis <i>angl. internal quality indicator of institution</i>	Nustatytas kokybinis arba kiekybinis duomuo, nusakantis atitinkamos vertinimo srities būklę tam tikroje mokymo/studijų institucijoje.	Vidiniai institucijos kokybės rodikliai lyginami su kokybės standartiniais rodikliais siekiant priimti sprendimą apie mokymo(si)/studijų kokybę pagal tam tikrą vertinimo sritį.
91.	Vidinis kokybės įvertinimas <i>angl. internal quality evaluation</i>	Sprendimo priėmimas apie mokymo/studijų dalyko, programos, institucijos/padalinio kokybės būklę ar besimokančiojo pasiekimus, kurį atlieka tiriamos institucijos bendruomenės nariai.	Vidinio kokybės įvertinimo rezultatai pateikiami įsivertinimo arba savianalizės ataskaitoje.

92.	Vidinis kokybės vertinimas <i>angl.</i> internal quality assessment	Informacijos apie mokymo/studijų dalyką, programą, instituciją/padalinį ar besimokančiojo pasiekimus rinkimas, sisteminimas ir analizė, kurią atlieka tiriamos institucijos bendruomenės nariai.	Vidinio kokybės vertinimo rezultatai pateikiami įsivertinimo arba savianalizės ataskaitoje.
-----	---	--	---

TERMINŲ ABĖCĖLINĖ RODYKLĖ
LIETUVIŲ – ANGLŲ KALBOMIS

<i>Eil. nr.</i>	<i>Terminas lietuvių kalba</i>	<i>Terminas anglų kalba</i>
	A	
1.	Akreditavimas	Accreditation
2.	Akredituojanti institucija	Accrediting authority or agency
3.	Apibendrinamasis įvertinimas	Summative evaluation
4.	Apibendrinamasis vertinimas	Summative assessment
5.	Atskaitomybė	Accountability
	E	
6.	Efektingumas (profesinio mokymo kokybės)	Efficiency (of quality of vocational education and training)
7.	Efektyvumas (profesinio mokymo kokybės)	Effectiveness (of quality of vocational education and training)
8.	EFQM: Europos kokybės vadybos fondas	EFQM: European Foundation for Quality Management
9.	Ekspertas	Expert
10.	Ekspertų vizitas	Site visit
	F	
11.	Formuojamasis įvertinimas	Formative evaluation

12.	Formuojamasis vertinimas	Formative assessment
	G	
13.	Galimybės	Opportunities
14.	Grėsmės	Threats
15.	Grižtamasis ryšys	Feedback
	I	
16.	Indėlis	Input
17.	Inspektavimas	Inspection
18.	Įsivertinimas	Self-evaluation
19.	Įsivertinimo ataskaita	Self-evaluation report
20.	ISO: Tarptautinė standartizavimo organizacija	ISO: International Organization for Standardization
21.	Iškritimas iš mokymo(si)/ studijų proceso	Drop-out from teaching/learning/study process
22.	Išorinis kokybės įvertinimas	External quality evaluation
23.	Išorinis kokybės vertinimas	External quality assessment
24.	Įvertinimas	Evaluation
25.	Įvertintojas	Evaluator
	K	
26.	Kiekybiniai rodikliai	Quantitative indicators

27.	Kokybė (profesinio mokymo)	Quality (of vocational education and training)
28.	Kokybės auditas	Quality audit
29.	Kokybės audito ataskaita	Quality audit report
30.	Kokybės ciklas	Quality cycle
31.	Kokybės dimensijos	Quality dimensions
32.	Kokybės gerinimas	Quality improvement
33.	Kokybės instrumentai	Quality instruments
34.	Kokybės įvertinimas	Quality evaluation
35.	Kokybės koncepcija	Quality conception
36.	Kokybės kontrolė	Quality control
37.	Kokybės kriterijai	Quality criteria
38.	Kokybės kultūra	Quality culture
39.	Kokybės planavimas	Quality planning
40.	Kokybės plėtotė	Quality enhancement
41.	Kokybės rodikliai	Quality indicators
42.	Kokybės standartas	Quality standard
43.	Kokybės standartinis rodiklis	Quality standard indicator
44.	Kokybės stebėseną	Quality monitoring

45.	Kokybės tobulinimas	Quality development
46.	Kokybės užtikrinimas	Quality assurance
47.	Kokybės užtikrinimo lygmuo	Quality assurance level
48.	Kokybės užtikrinimo modelis	Quality assurance model
49.	Kokybės užtikrinimo sistema	Quality assurance system
50.	Kokybės vadyba	Quality management
51.	Kokybės vertinimas	Quality assessment
52.	Kokybės vertinimo kriterijai	Quality assessment criteria
53.	Kokybės vertinimo metodai	Quality assessment methods
54.	Kokybės vertinimo objektas	Quality assessment object
55.	Kokybės vertinimo rodikliai	Quality assessment indicators
56.	Kokybės vertinimo sistema	Quality assessment system
57.	Kokybės vertinimo sritys	Quality assessment areas
58.	Kokybės vertinimo standartas	Quality assessment standard
59.	Kokybiniai rodikliai	Qualitative indicators
60.	Kolegų vertinimas	Peer review
	L	
61.	Licencija profesiniam mokymui	License for vocational education and training

	M	
62.	Mokymo/ studijų proceso įvertinimo duomenys	Data on evaluation of teaching/learning process
63.	Mokymo/ studijų programos vertinimas	Assessment of teaching/study programme
64.	Mokymo/studijų dalyko įvertinimas	Evaluation of teaching/study subject
65.	Mokymo/studijų dalyko vertinimas	Assessment of teaching/study subject
66.	Mokymo/studijų programos įvertinimas	Evaluation of teaching/study programme
67.	Mokymosi/ studijų rezultatai	Learning/study outcomes
68.	Mokymosi/studijų pasiekimų įvertinimas	Evaluation of learning/study achievements
69.	Mokymosi/studijų pasiekimų vertinimas	Assessment of learning/study achievements
	P	
70.	Palyginimas	Benchmarking
71.	Paskesnės veiklos	Follow-up
72.	Profesinio mokymo išteklių	Vocational education and training resources
	R	
73.	Rezultatas	Output
	S	
74.	Savęs vertinimas	Self-assessment
75.	Savianalizė	Self-analysis

76.	Savianalizės ataskaita	Self-analysis report
77.	Silpnybės	Weaknesses
78.	Suinteresuotos grupės	Stakeholders
79.	Socialiniai partneriai	Social partners
80.	SSGG (stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių) analizė	SWOT (strengths, weaknesses, opportunities, threats) analysis
81.	Stiprybės	Strengths
	T	
82.	Tematinis įvertinimas	Thematic evaluation
83.	Tematinis vertinimas	Thematic assessment
84.	TQM: Visuotinė kokybės vadyba	TQM:Total quality management
	V	
85.	Vertinimas	Assessment
86.	Vertinimo pagrįstumas	Validity of assessment
87.	Vertinimo patikimumas	Reliability of assessment
88.	Vertinimo skalė	Assessment scale
89.	Vertintojas	Assessor
90.	Vidinis institucijos kokybės rodiklis	Internal quality indicator of institution
91.	Vidinis kokybės įvertinimas	Internal quality evaluation

92.	Vidinis kokybės vertinimas	Internal quality assessment
-----	----------------------------	-----------------------------

TERMINŲ ABĖCĖLINĖ RODYKLĖ
ANGLŲ – LIETUVIŲ KALBOMIS

<i>Eil. nr.</i>	<i>Terminas lietuvių kalba</i>	<i>Terminas anglų kalba</i>
	A	
1.	Accountability	Atskaitomybė
2.	Accreditation	Akreditavimas
3.	Accrediting authority or agency	Akredituojanti institucija
4.	Assessment	Vertinimas
5.	Assessment of learning/study achievements	Mokymosi/studijų pasiekimų vertinimas
6.	Assessment of teaching/study programme	Mokymo/ studijų programos vertinimas
7.	Assessment of teaching/study subject	Mokymo/studijų dalyko vertinimas
8.	Assessment scale	Vertinimo skalė
9.	Assessor	Vertintojas
	B	
10.	Benchmarking	Palyginimas
	D	
11.	Data on evaluation of teaching/learning process	Mokymo/ studijų proceso įvertinimo duomenys

12.	Drop-out from teaching/learning/study process	Iškritimas iš mokymo(si)/ studijų proceso
E		
13.	Effectiveness (of quality of vocational education and training)	Efektyvumas (profesinio mokymo kokybės)
14.	Efficiency (of quality of vocational education and training)	Efektینگumas (profesinio mokymo kokybės)
15.	EFQM: European Foundation for Quality Management	EFQM: Europos kokybės vadybos fondas
16.	Evaluation	Įvertinimas
17.	Evaluation of learning/study achievements	Mokymosi/studijų pasiekimų įvertinimas
18.	Evaluation of teaching/study programme	Mokymo/studijų programos įvertinimas
19.	Evaluation of teaching/study subject	Mokymo/studijų dalyko įvertinimas
20.	Evaluator	Įvertintojas
21.	Expert	Ekspertas
22.	External quality assessment	Išorinis kokybės vertinimas
23.	External quality evaluation	Išorinis kokybės įvertinimas
F		
24.	Feedback	Grįžtamasis ryšys
25.	Follow-up	Paskesnės veiklos
26.	Formative assessment	Formuojamasis vertinimas

27.	Formative evaluation	Formuojamasis įvertinimas
	I	
28.	Input	Indėlis
29.	Inspection	Inspektavimas
30.	Internal quality assessment	Vidinis kokybės vertinimas
31.	Internal quality evaluation	Vidinis kokybės įvertinimas
32.	Internal quality indicator of institution	Vidinis institucijos kokybės rodiklis
33.	ISO: International Organization for Standardization	ISO: Tarptautinė standartizavimo organizacija
	L	
34.	Learning/study outcomes	Mokymosi/ studijų rezultatai
35.	License for vocational education and training	Licencija profesiniam mokymui
	O	
36.	Opportunities	Galimybės
37.	Output	Rezultatas
	P	
38.	Peer review	Kolegų vertinimas
	Q	
39.	Qualitative indicators	Kokybiniai rodikliai

40.	Quality (of vocational education and training)	Kokybė (profesinio mokymo)
41.	Quality assessment	Kokybės vertinimas
42.	Quality assessment areas	Kokybės vertinimo sritys
43.	Quality assessment criteria	Kokybės vertinimo kriterijai
44.	Quality assessment indicators	Kokybės vertinimo rodikliai
45.	Quality assessment methods	Kokybės vertinimo metodai
46.	Quality assessment object	Kokybės vertinimo objektas
47.	Quality assessment standard	Kokybės vertinimo standartas
48.	Quality assessment system	Kokybės vertinimo sistema
49.	Quality assurance	Kokybės užtikrinimas
50.	Quality assurance level	Kokybės užtikrinimo lygmuo
51.	Quality assurance model	Kokybės užtikrinimo modelis
52.	Quality assurance system	Kokybės užtikrinimo sistema
53.	Quality audit	Kokybės auditas
54.	Quality audit report	Kokybės audito ataskaita
55.	Quality conception	Kokybės koncepcija
56.	Quality control	Kokybės kontrolė
57.	Quality criteria	Kokybės kriterijai

58.	Quality culture	Kokybės kultūra
59.	Quality cycle	Kokybės ciklas
60.	Quality development	Kokybės tobulinimas
61.	Quality dimensions	Kokybės dimensijos
62.	Quality enhancement	Kokybės plėtotė
63.	Quality evaluation	Kokybės įvertinimas
64.	Quality improvement	Kokybės gerinimas
65.	Quality indicators	Kokybės rodikliai
66.	Quality instruments	Kokybės instrumentai
67.	Quality management	Kokybės vadyba
68.	Quality monitoring	Kokybės stebėseną
69.	Quality planning	Kokybės planavimas
70.	Quality standard	Kokybės standartas
71.	Quality standard indicator	Kokybės standartinis rodiklis
72.	Quantitative indicators	Kiekybiniai rodikliai
	R	
73.	Reliability of assessment	Vertinimo patikimumas
	S	

74.	Self-analysis	Savianalizė
75.	Self-analysis report	Savianalizės ataskaita
76.	Self-assessment	Savęs vertinimas
77.	Self-evaluation	Įsivertinimas
78.	Self-evaluation report	Įsivertinimo ataskaita
79.	Site visit	Ekspertų vizitas
80.	Social partners	Socialiniai partneriai
81.	Stakeholders	Suinteresuotos grupės
82.	Strengths	Stiprybės
83.	Summative assessment	Apibendrinamasis vertinimas
84.	Summative evaluation	Apibendrinamasis įvertinimas
85.	SWOT (strengths, weaknesses, opportunities, threats) analysis	SSGG (stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių) analizė
	T	
86.	Thematic assessment	Tematinis vertinimas
87.	Thematic evaluation	Tematinis įvertinimas
88.	Threats	Grėsmės
89.	TQM: Total quality management	TQM: Visuotinė kokybės vadyba
	V	

90.	Validity of assessment	Vertinimo pagrindumas
91.	Vocational education and training resources	Profesinio mokymo ištekliai
	W	
92.	Weaknesses	Silpnybės